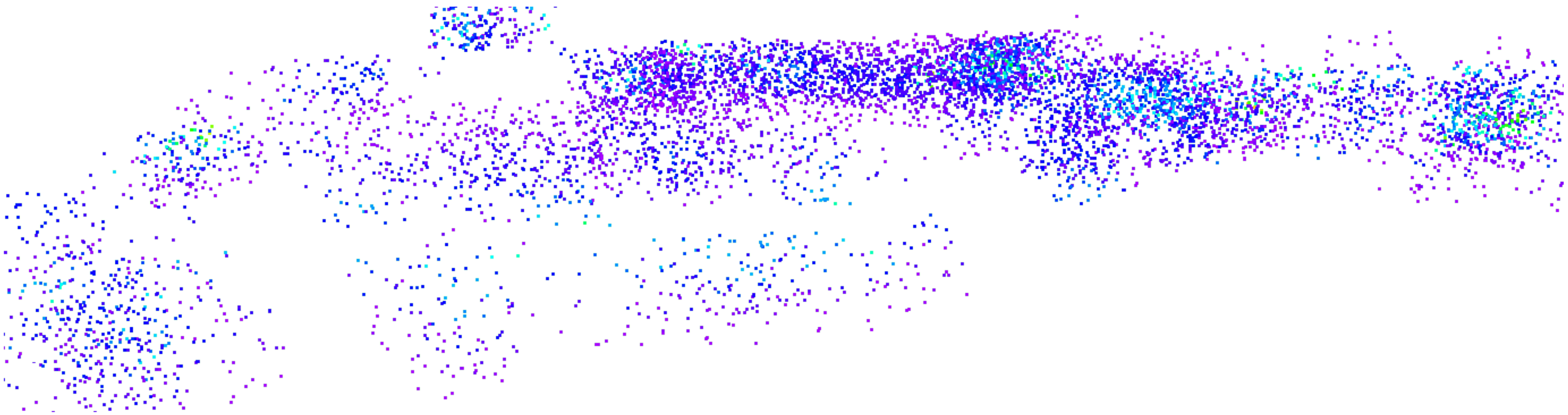

thermae

úvod 00.
vyskum 01.
analyza 02.
koncept 03.
proces 04.
návrh 05.
reference 06.
dodatky 07.

HLADANIE MIESTA

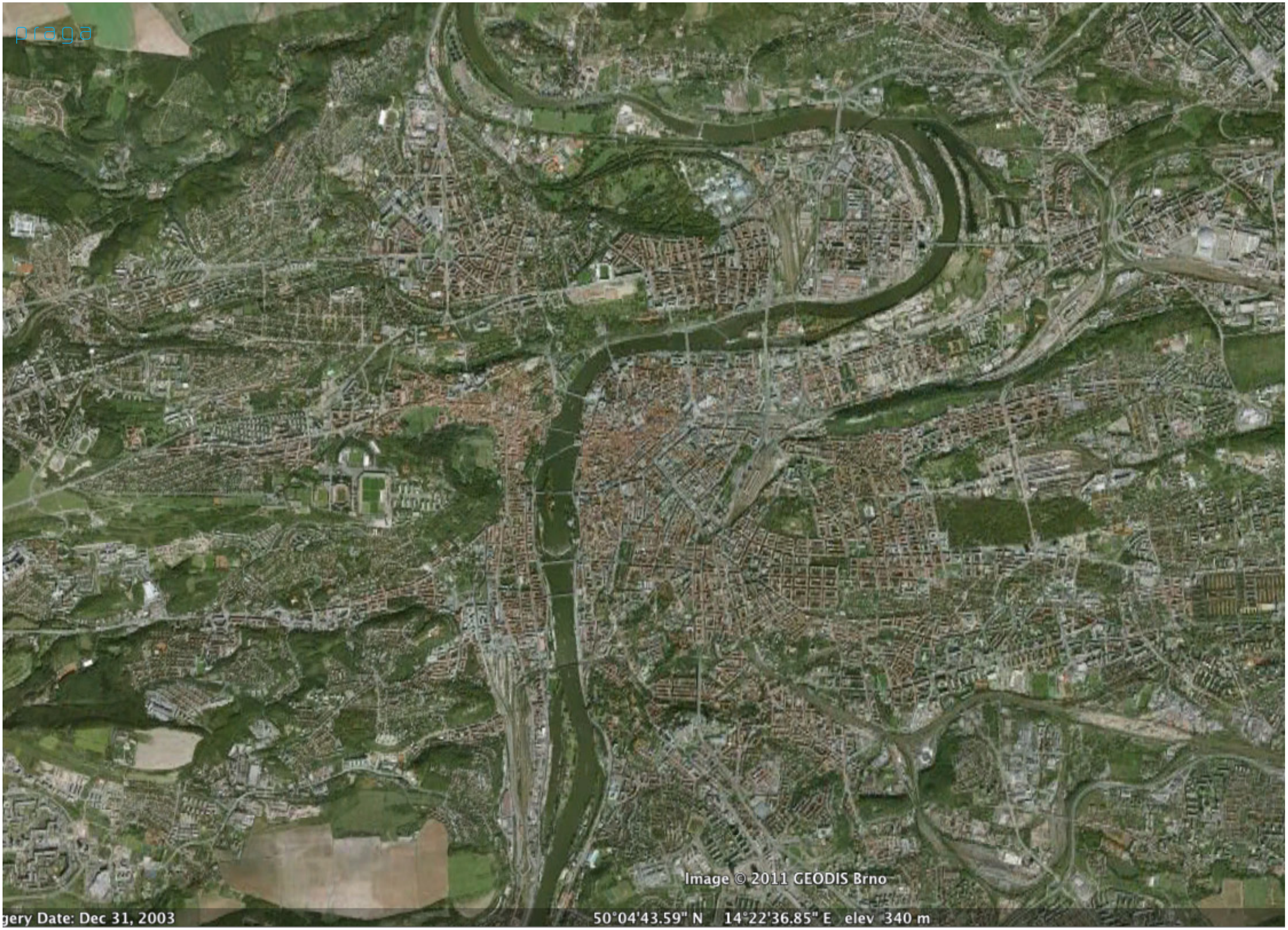
praga
Image © 2011 GEODIS Brno
gery Date: Dec 31, 2003
50°04'43.59" N 14°22'36.85" E elev 340 m

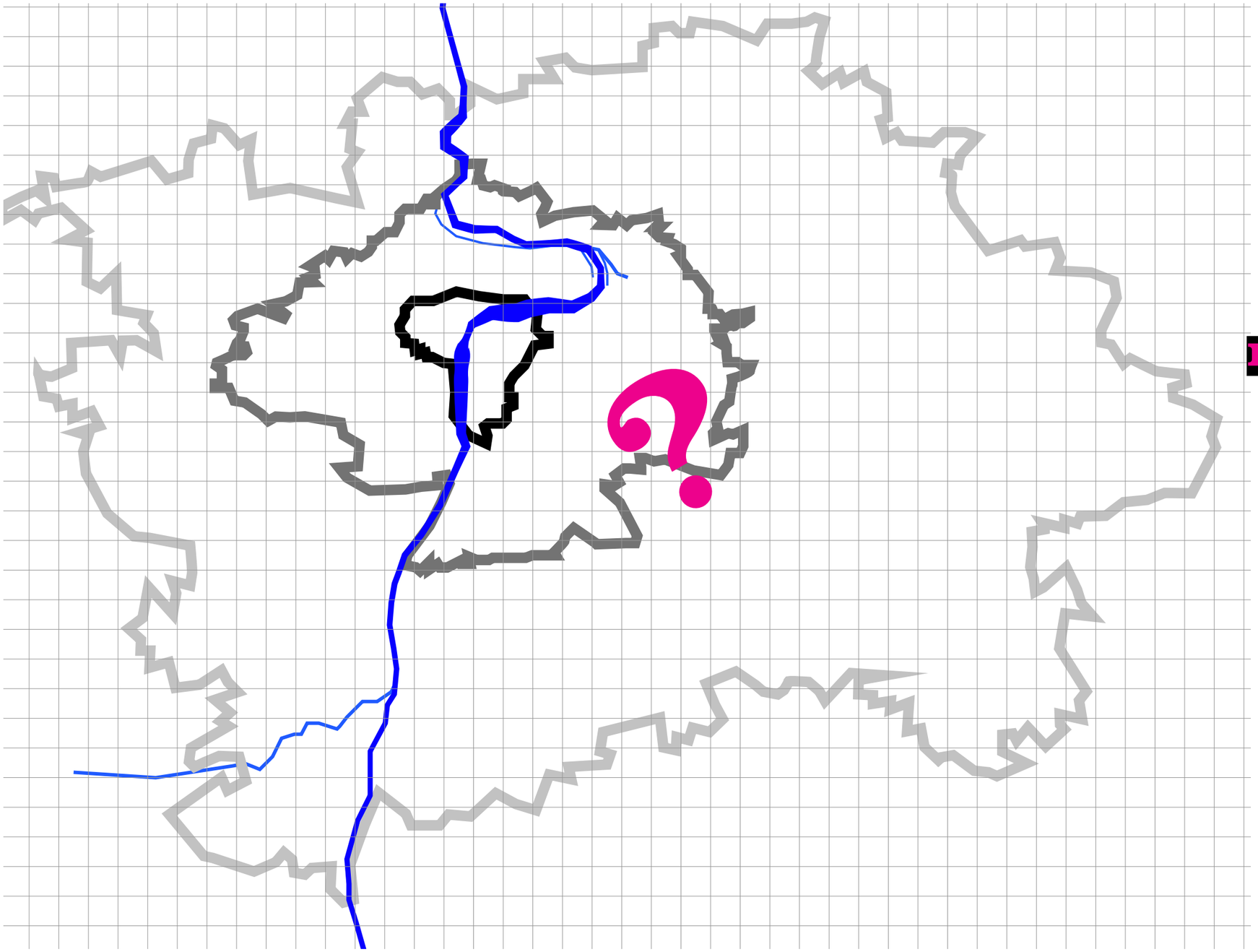

mesto

nadmestský význam ?

praha

kompaktné mesto

rieka?

izolovanost

ohybanie casu

neviditelnost v meste

doprava

silné dopravné napojenie?

osobná

hromadná

vize

živly

voda

vietor

zem

morfologia

stromy

slnko

lokalizácia vhodného miesta

where to ?

or

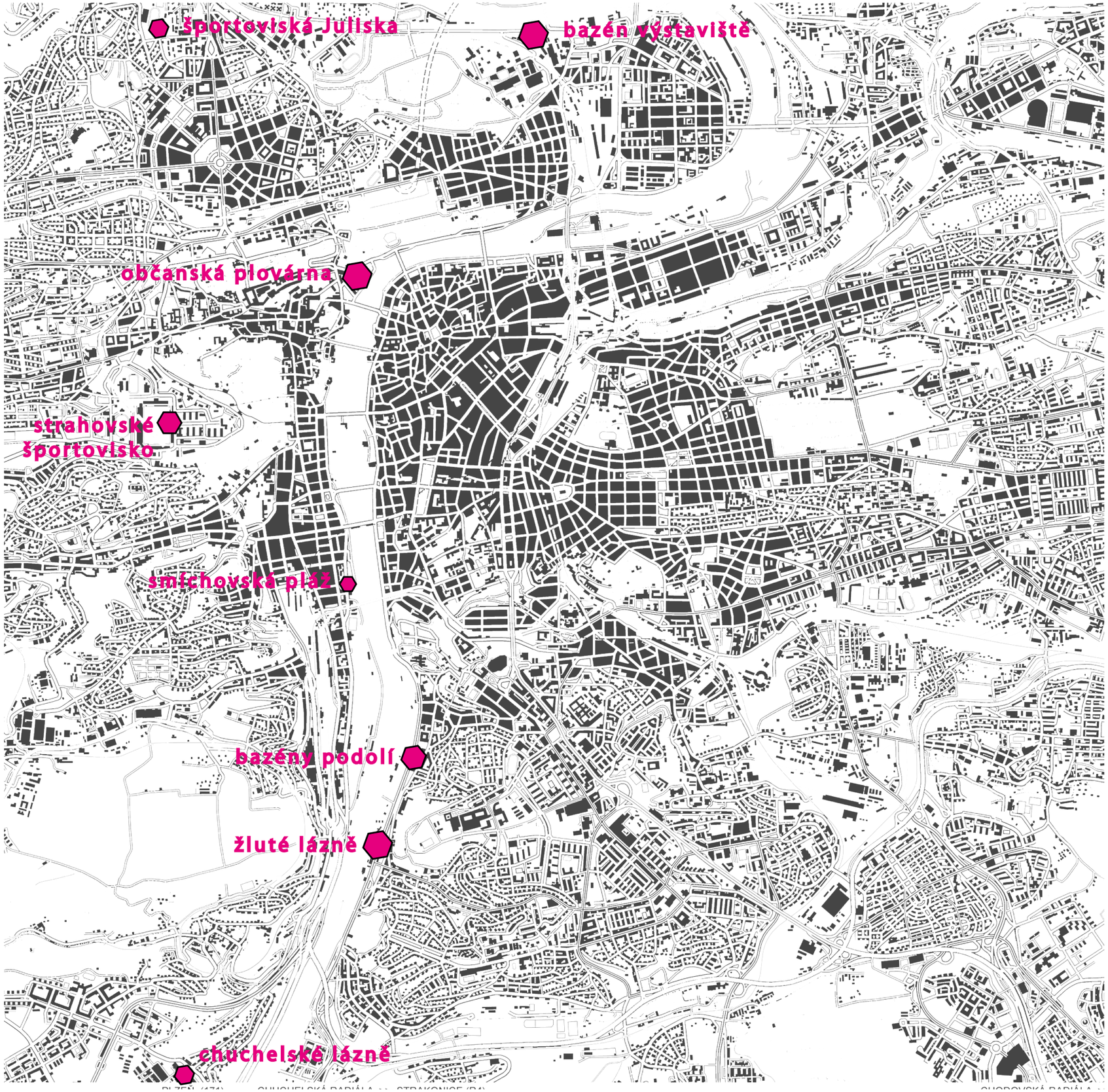

Lokality v prahe
Verejné budovy
Podobná funkcia- rekreacia
Podobny objem

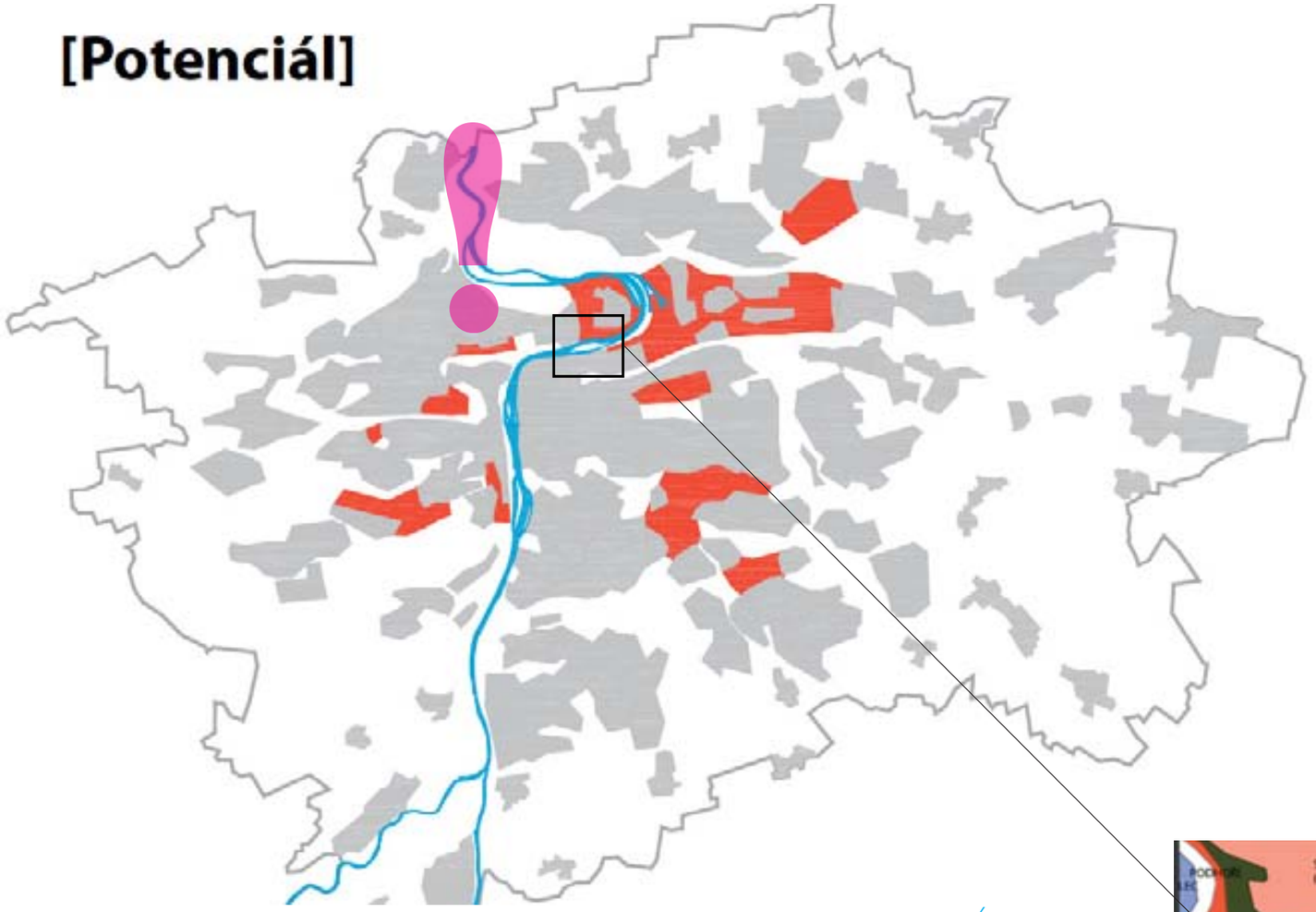

POTENCIALNE MIESTA/ TRANSFORMACNÉ / POSILNENIE

ZDROJ: VLADO FIALKA GENERACE 0 [1+XX]

STRUTKTURY - DETAIL

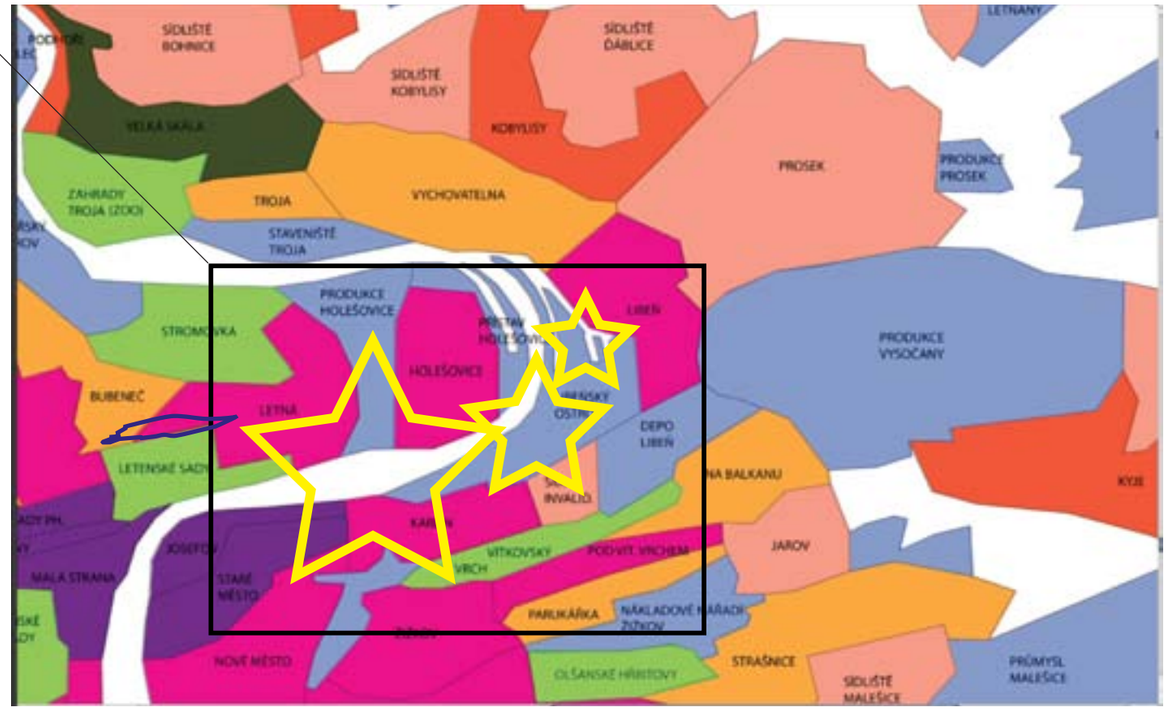

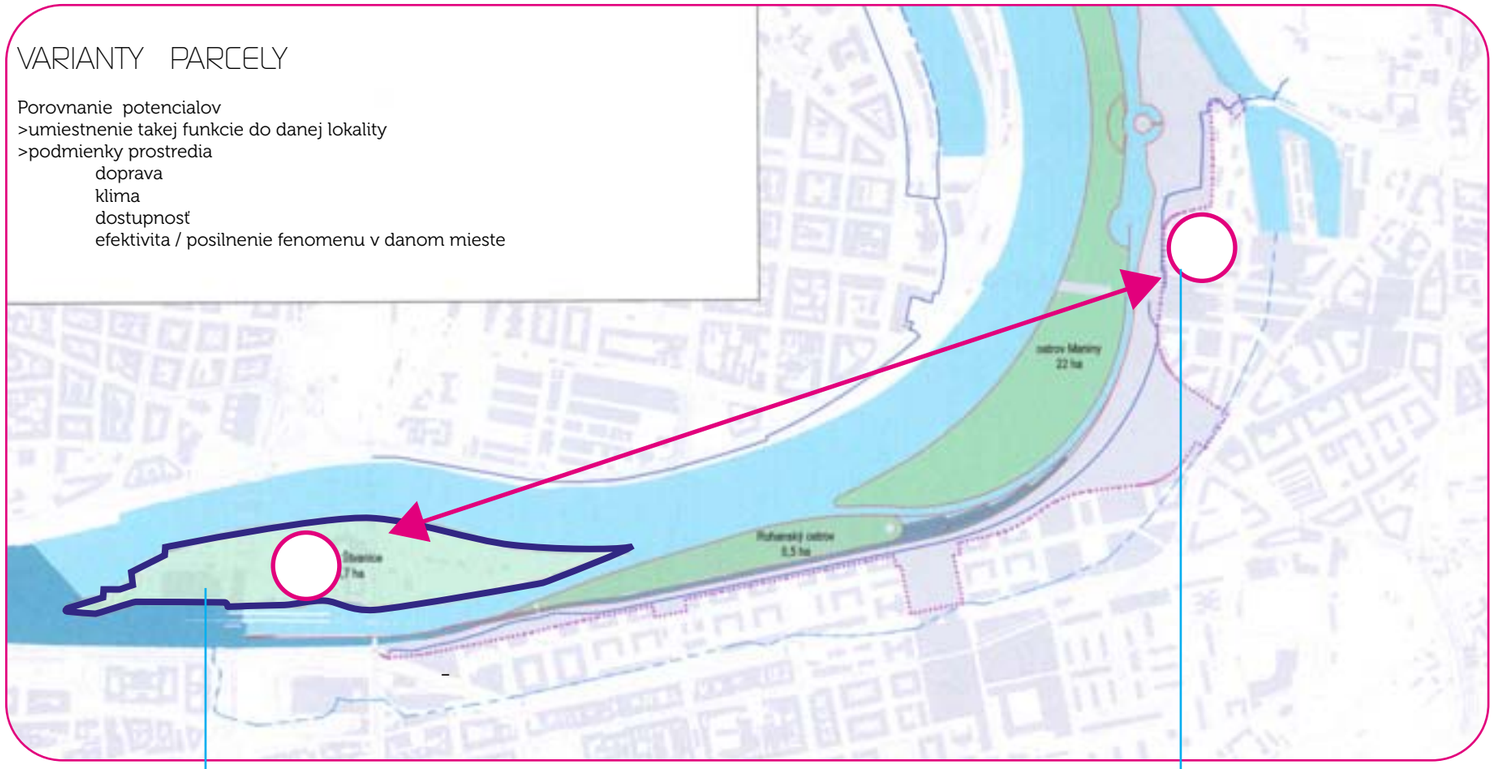

STVANICA

\+ Ostrov - symbol športu a rekreácie
dlhá tradícia
Na dopravnej tepne / magistrála
V extrémnych podmienkach

\– -záplavové územie

\+ radikálne riešenie - výrazovým prostriedkom sa stanú dynamické javy územia.

LIBEN

\+ Libeňské bazény
Prepojenie holesovice - libeň
Kruhový tvar navazujúci na kruhové
Bazény v novej vetve vltavy

\– -Špatné dopravné napojenie
-Za protipovodňovým múrom
-Nevyužiteľnosť funkcie v danom merítku

Vyrazom by mal byt kruh v koncepcii vznikajúceho kruhového urbanizmu

ROZBOR MIESTA

z hladiska historie

V minulosti byl tento ostrov důležitou destinací pro obyvatele z obou břehů. Vedla tudy cesta od Vyšehradu a Starého města do severních Čech. Často byl ostrov také strategickou oblastí pro přechod vojsk (k této funkci je zaznamenáno 11 přechodů v důležitých vojenských tažení. Tato strategická poloha, byla zároveň nevýhodou pro jakékoliv trvalejší osídlování. V roce 1742 při vpádu francouzského vojska byly spáleny a posekány všechny stromy. Další pustošení ostrova bylo při sedmileté válce v roce 1757, když Pruská vojska prchala z Prahy. Ostrov sloužil nejen procházejícím vojskům v dobách válečných, ale v dobách míru ostrov znovu osídlili rybáři a převozníci. Zahradníci ze Špitálska (dnešního Karlína) tu zakládali **zelinářské zahrady,** byly zde vysázeny nové stromy a v 17. století spolek Pražských lukostřelců obnovil na ostrově střelbu. Na ostrově se již od 17.století začali ujímat různé **kulturní zábavy** např. **divadla ,opery a balety**, především v šlechtických sídlech.Tehdy zde probíhaly **štvanice a hony se zvířaty.**Od této činnosti nese ostrov své jméno. Tyto činnosti nebyly přípustné v rámci zástavby u městských hradeb, nedaleko Poříčské brány, které patřily k farnosti sv. Petra. K těmto zábavám propůjčil magistrát souostroví Velkých Benátek. Toto označení nesl po množství menší ostrůvků. Koncem 17.století na ostrově vznikla aréna pro **pozorování štvanic na býky, krávy, jeleny, ale i medvědy a jinou divokou zvěř.**Tento druh zábavy byl mnohokrát zakázán, ale poloha ostrova byla pro tento druh zábavy předurčena a vždy se sem vrátila. Štvanice se zvířaty byly pořádány s občasnými přestávkami až do roku 1802, kdy je císař František I. zakázal pro snižování mravů obyvatel. Jméno „Štvanice „ zlidovělo a nahradilo název Velké Benátky. Štvanice byla také pověstná pořádáním ohňostrojů. Na Štvanici vznikly i restaurace a na konci 19. století v roce 1877 i varieté, které postavil Eugenio Averino. Následně tu vznikly **ledárny**, které zásobovaly pražské restaurace ledem ještě v 70. letech minulého století. Ke sportovnímu využití slouží i Vltava, která po rekonstrukci plavebních komor v letech 1984-87 **je užívána slalomáři.**

V roce 1849 byl dokončen Negrelliho viadukt, který spojuje Masarykovo nádraží s Bubny. Je historicky prvním železničním mostem na území Prahy, který protíná Vltavu. Začátek viaduktu leží v části Nového Města a vytváří hranici mezi Novým Městem a Karlínem. Ve východní části dělí několika oblouky i ostrov Štvanice. Koncem 19. století byl schválen projekt na výstavbu mostu přes ostrov Štvanice, který bude spojovat oba břehy Vltavy. Od této doby přešel **ostrov pod vlastnictví města,** neboť kvůli vybudování mostu, musel ostrov odkoupit od soukromého vlastníka. V roce 1900 byl vystaven 600 m dlouhý most. Ten pak za vltavské regulace ustoupil modernímu Hlávkovu mostu od arch. Pavla Janáka. Jeho železná část byla postavena v letech 1908 až 1910 a železobetonová část v letech 1910 a 1911. V letech 1958 až 1962 byl rekonstruován a rozšířen.
Most tvoří celkem sedm kleneb. Nad Vltavou jsou tři – dvě s rozpětím 36 m, střední s rozpětím 19 m. Most je vyzdoben reliéfy vysokými 2,65 m, které byly vytesány přímo do betonového zdiva nad hlavními pilíři (autoři Bohumil Kafka a Ladislav Kofránek). V cípech hlavních kleneb jsou medailony dvanácti hlavních představitelů, kteří měli co do činění se stavbou mostu (autory výzdoby jsou Josef Mařatka a Otto Gutfreund).

Do historie ostrova se významně **vepsala i stavba severojižní magistrály.** Tato hlavní pražská komunikace vznikla radikálním protnutím města a společně s Negrelliho viaduktem rozdělila území ostrova na 3 části. Severojižní magistrála byla uváděna do provozu po etapách (1973 úsek Nuselský most – Rumunská ulice ; 1978 úsek Rumunská ulice –Hlávkův most; 1980 nový most Barikádníků). V úzké návaznosti byla řešena také přestavba Hlavního nádraží. Kvůli severojižní magistrále musela být řada komunikací přeložena nebo úplně zrušena. V blízkosti ostrova kvůli ní muselo být zbořeno část Těšnovského nádraží. To bylo po chátrání v roce 1985 odstraněno úplně.

Samostatnou kapitolou je stadion Štvanice. V druhé polovině 19. století byl ostrov oblíbeným rekreačním místem. Byly zde **tři restaurace a letní aréna.** Roku 1887 se **na ostrově konaly atletické závody,** pak se začala objevovat hřiště i tenisové kurty. Ve **východní části bylo veřejné koupaliště a sluneční lázně**. Od roku 1939 se začalo uvažovat o výstavbě stadionu s umělým ledem. Návrh vytvořil architekt Josef Fuchs. **Výstavba zimního stadionu** začala v roce 1930. Chladící zařízení podle patentu profesora Schmidta z Vídně vyrobily Brněnské strojírny. Na tomto stadionu se odehrálo dne 17.1.1931 historicky první utkání v ledním hokeji v Československu. V roce 1947 zde vyhráli naši hokejisté titul mistrů světa. Zastřešen byl stadion až v roce 1956. Toto zastřešení dosti oddělilo čitelný Fuchsův koncept funkcionalistické kavárny. Od šedesátých let však začala sláva zimního stadionu upadat. Poslední mistrovství světa se zde konalo v roce 1959. Přestaly se sem vkládat finanční prostředky na nutné opravy a rekonstrukce. Poslední větší opravy proběhly v roce 1968. Postupem času celý komplex chátral až do října 1997, kdy byl pronajat společnosti

APEX, která jej rekonstruovala. Další rekonstrukce stadionu musela být provedena po **povodních v roce 2002.**

K dalším stavbám postavených v 20. století patřila například porodnice, která v 70tých letech ustoupila tenisovému stadionu. Jako historicky nejcennější vnímám **na západním cípu objekt vodní elektrárny**. Projekt arch. Dlabače vznikl jako součást splavnění Vltavy a navazuje na jez v letech postavený 1913, byl funkční až do roku 1972. Roku 1984 byly zahájeny rekonstrukční práce a jeho provoz byl znovu zahájen v únoru 1988. V době svého dokončení byla elektrárna schopna pokrýt potřeby pražského veřejného osvětlení. Měla ale i jiný účel: například v případě válečného konfliktu měla dodávat energii do nedaleké budovy ÚV KSČ. Po roce 1990 se obnovily vpusti a strojovna, vyměnilo se i staré zařízení a dodaly nové turbíny. Tři turbíny mají výkon 5020 kW za hodinu. V současnosti zásobuje proudem elektrické rozvodny.

SOUCASNY STAV

Ostrov sousedí s územím Holešovic a Karlína. Na obou březích jsou již stanoveny plány pro zastavení největších volných parcel ve městě. Jsou jimi oblast Bubny a bývalého Rohanského ostrova. Tato území budou v v nejbližších letech zastavěna převážně obytnými celky a administrativou. Doplní se tak mezery ve struktuře centra Prahy. **V současné době je území ostrova jednou z posledních oblastí bez plánů na dlouhodobý rozvoj.** Již několik let se pouze mluví o možných přístupech bez jakýchkoliv východisek.

Jedny z posledních plánů **o uchopení ostrova jako celku,** byly narušeny povodněmi v roce 2002.

V současnosti byl prodloužen pronájem firmě MERIDIAN SPA, která by v místech dnešního zimního stadionu, chtěla vybudovat **koncertní síň a lázně.** Pro tento záměr by musel být vyškrtnut zimní stadion z památkové ochrany. Stadion zatím po rekonstrukci po povodních ještě slouží, ale jeho životnost se chýlí ke konci a z bývalé kavárny je dnes disko klub pro pražskou mládež.

V současné době je celé území rozděleno komunikačními tahy magistrály a Negrelliho viaduktem na několik částí. **Plocha možná pro výstavbu a služby je ohraničena úrovní stoleté vody a ovlivněna polohu v záplavovém území.**

Jedním z hlavních problémů je **i špatná dostupnost ostrova, který je přístupný pouze komunikacemi při magistrále a autem.**
Rekreační plochy a zeleň zůstávají také neuchopeny. **Pro chodce není plně prostupné ani území parku ve východní části. K rekreaci obyvatel prahy slouží jen částečně .**
Hlavním problémem je i nedostatek destinací na ostrově.
Sportovní zařízení jsou zaměřena příliš jednoúčelově, území je z velké části neprostupné.To je zapříčiněno nadměrným množstvím tenisových kurtů. Ty tvoří většinu sportovních příležitostí ve střední části ostrova a navíc z větší části leží v záplavovém území. Prostředí pro **Skatepark má také spíše dočasný charakter.**

Díky neprostupnosti území a nedostatku služeb a cílů, ostrov nevytváří destinační a rekreační cíl obyvatel Prahy. Nejasné uchopení a chátrání ostrova potlačuje i potenciál „zažití reality přírody" ve městě. **V kontextu historickém bylo území Štvanice vždy navštěvované a vyhledávané obyvateli Prahy.** Sloužilo nejen k **rekreaci**, ale především k **zábavě** a zažití **nevšedních událostí**, **které nebyly na břehu**. Tuto vlastnost ostrov pomalu ztrácel od 50tých let 20.století. V současnosti využívá svého potenciálu, pouze zřídka. Pro obyvatele Prahy **je spíše prostorem tranzitním než destinačním. "**

CITOVANÉ Z PRÁCE :VÍT SVOBODA / VŠUP

ZÁVERY A POZNATKY

OSTROV BOL:

zelinářské zahrady,
kulturní zábavy např. divadla ,opery a balety,
štvanice a hony se zvířaty.
východní části bylo veřejné koupaliště a sluneční lázně
tři restaurace a letní aréna.
na ostrově konaly atletické závody
slalomarska vodna draha
ledarne
pozorování štvanic na býky, krávy, jeleny, ale i medvědy a jinou divokou zvěř

MIESTOM ZAŽITIA NEVŠEDNÝCH UDALOSTÍ , TKORÉ NA BREHU NEBOLI.

OSTROV JE:

nepriestupny/tenisove kurty/
slabo vybaveny
nepristupny / iba autom
nevludne prostredie
nedostatocna vybavenost na ostrove / tudiz ziadna funkcia ktoru mozu obyvatelia
vyuzit
skor tranzitneho charakteru ako destinacneho
stratil sa destinacny a rekreacny charakter
stromy su velmi riedke , stratil sa charakter lesoparku

z hladiska polohy

fotky
ostrova

ŠIRŠIE VZTAHY

analyza zapojenie ostrova do fungovánia mestskych casti

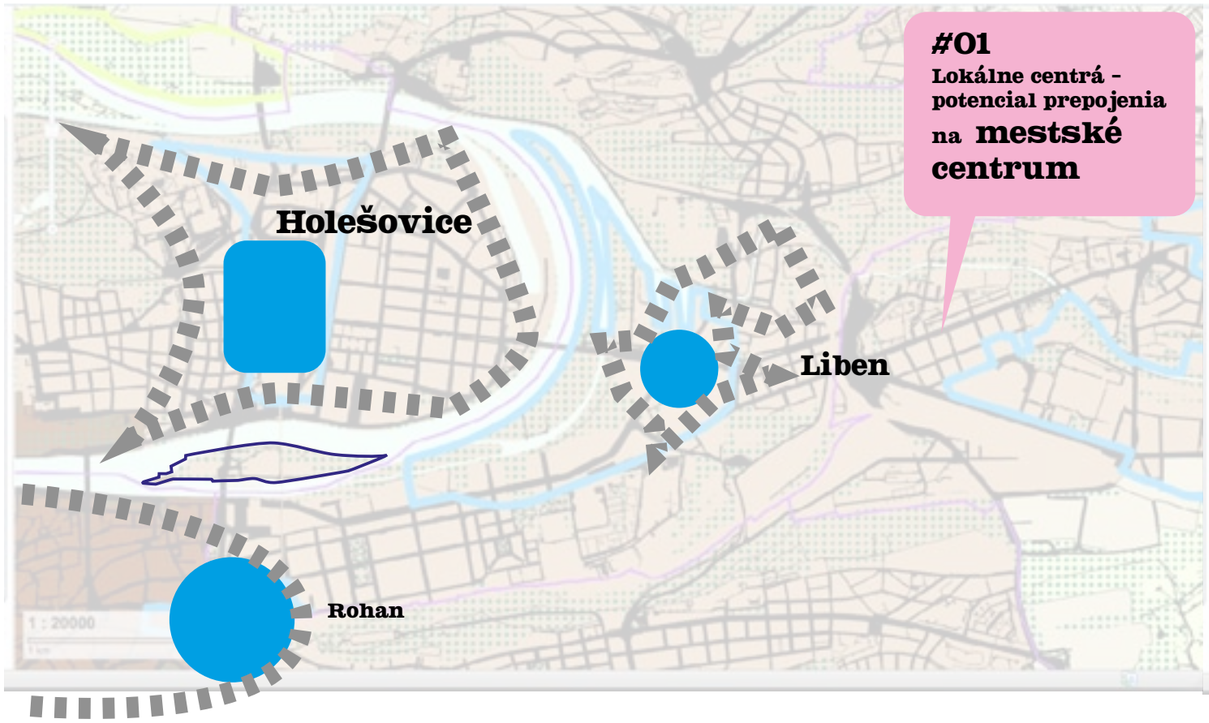

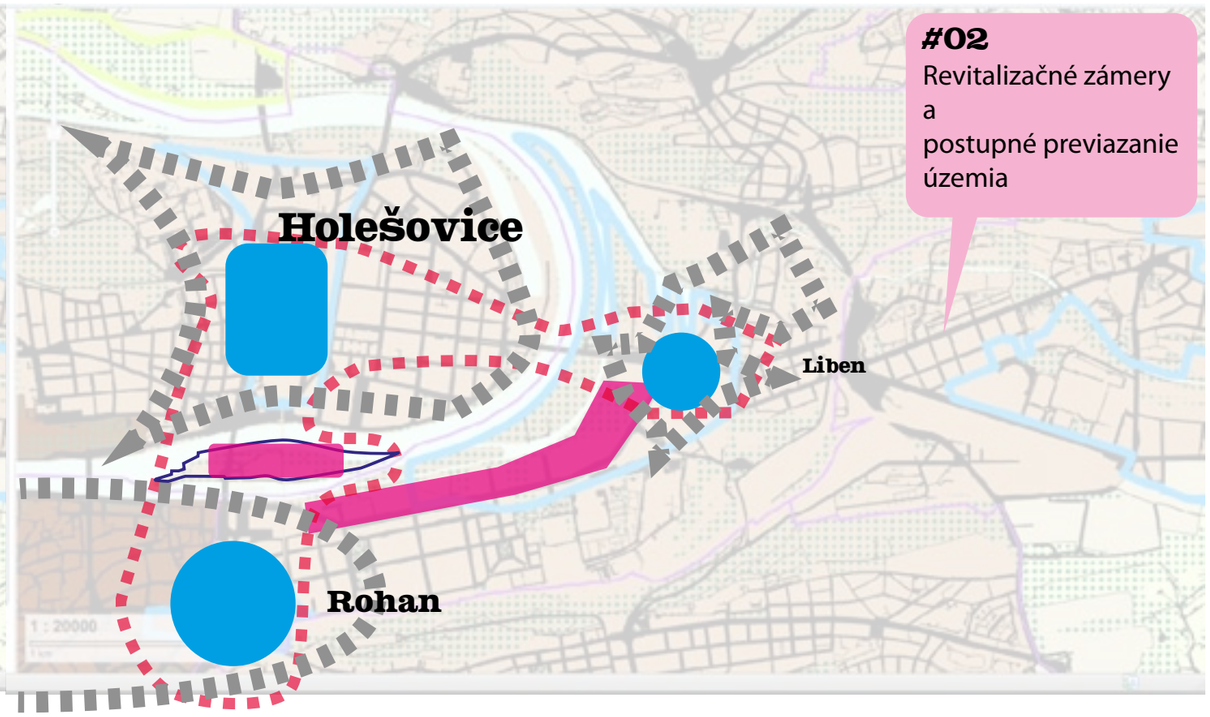

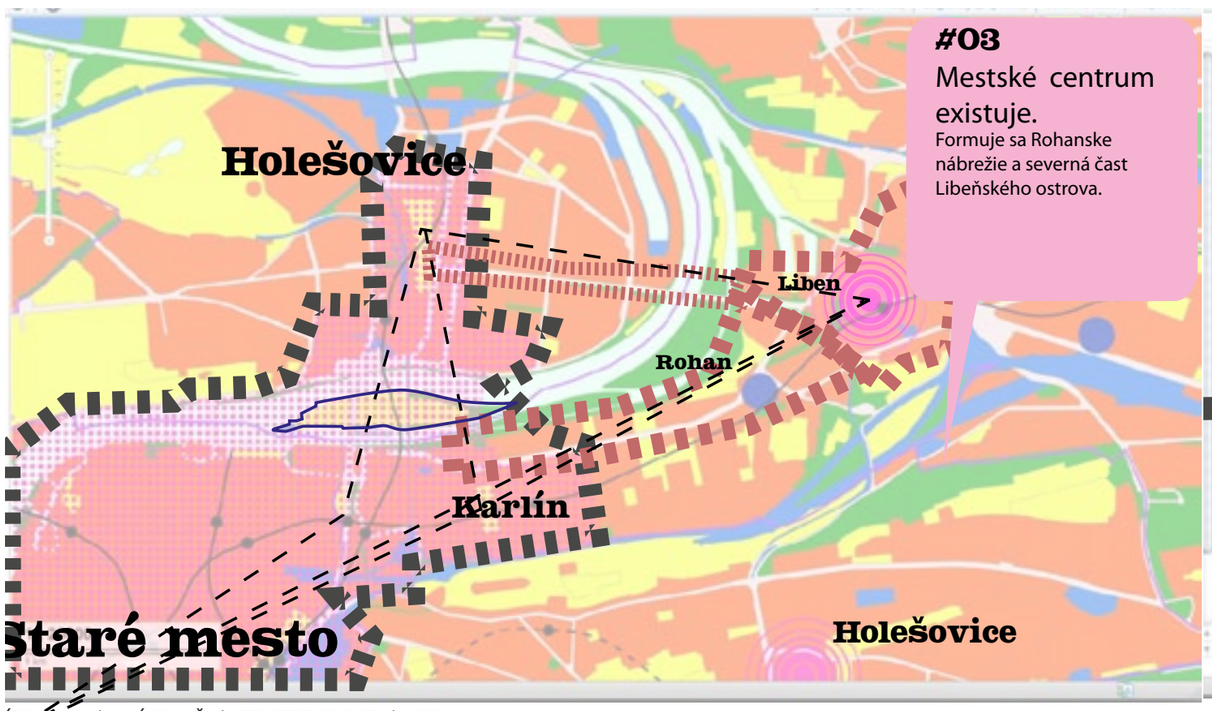

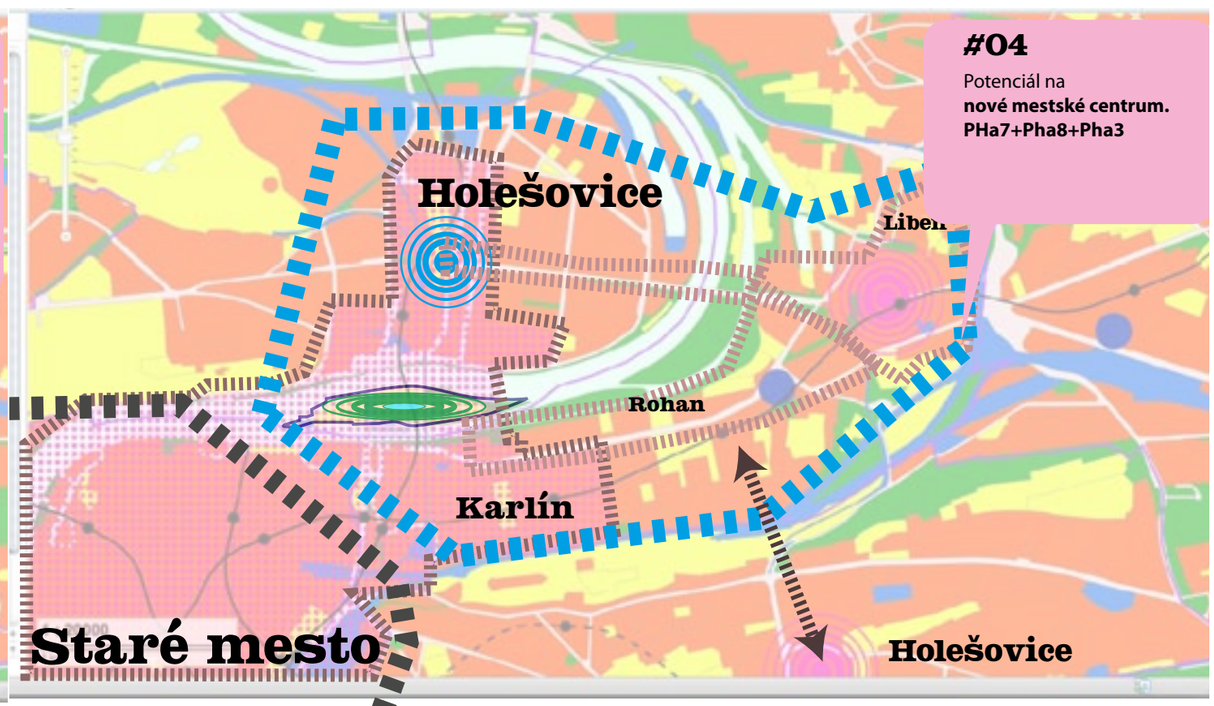

sútažné oficiálne návrhy k územiu

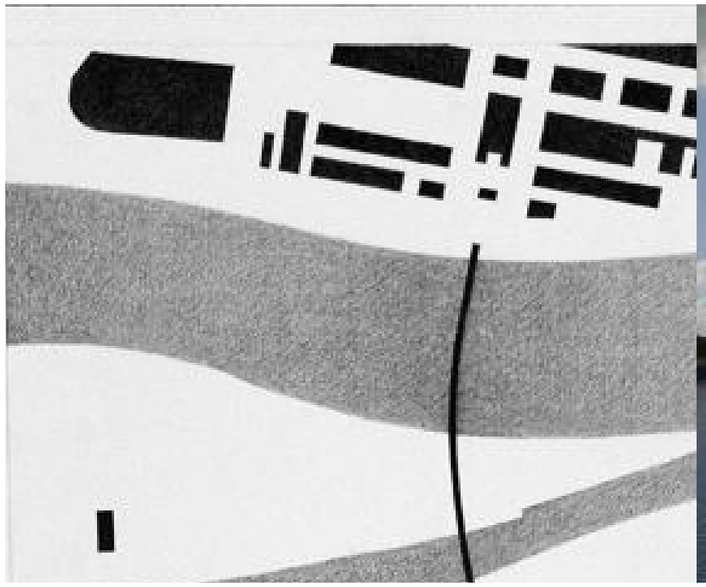

sramkova architekts / lavka

petr vojacek , reviatlizace parku stvanica

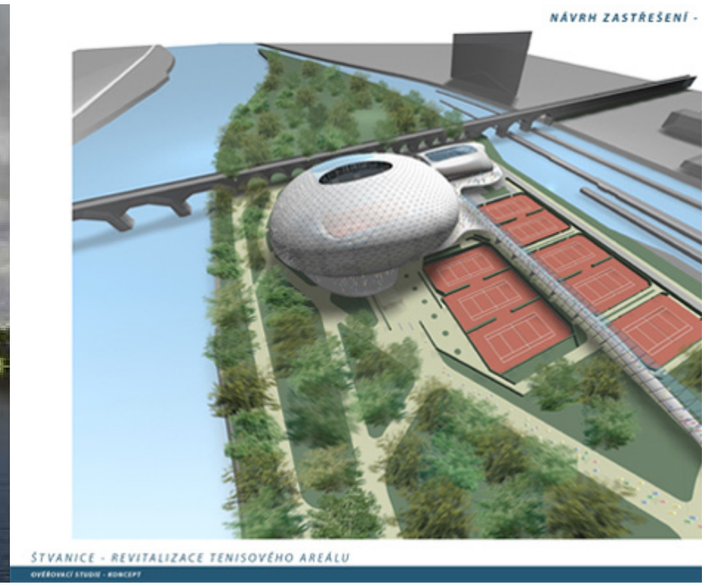

Turic Architekt - revitalizace tenisového areálu - ověřovací studie 2005

Rohanský ostrov:
Developer: Konsorcium Rohan společnosti Sekyra Group
Architektonický návrh: HKR ARCHITECTS
Autoři urbanistického návrhu:
HKR ARCHITECTS ve spolupráci s GEHL ARCHITECTS
Rozloha Rohanského ostrova: 196 442 m2
Výstavba na ostrově: 2011 – 2028
Celková investice:12 – 15 miliard Kč

Zdroj: TZ Sekyra Group, PLEON Impact, 28.4.2010

Rohanský ostrov:
CASUA arch. kancelář.
Návrh klikatit rieku,/ hlavne prepojenie Libenskeho ostrova severne nad mostom.

ÚZEMNÍ PLÁN - KONCEPCE

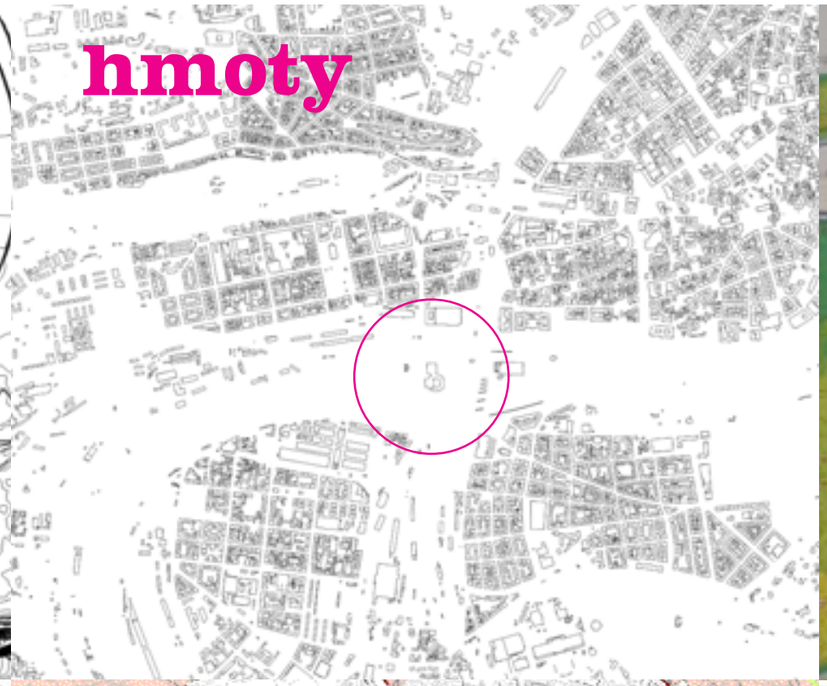

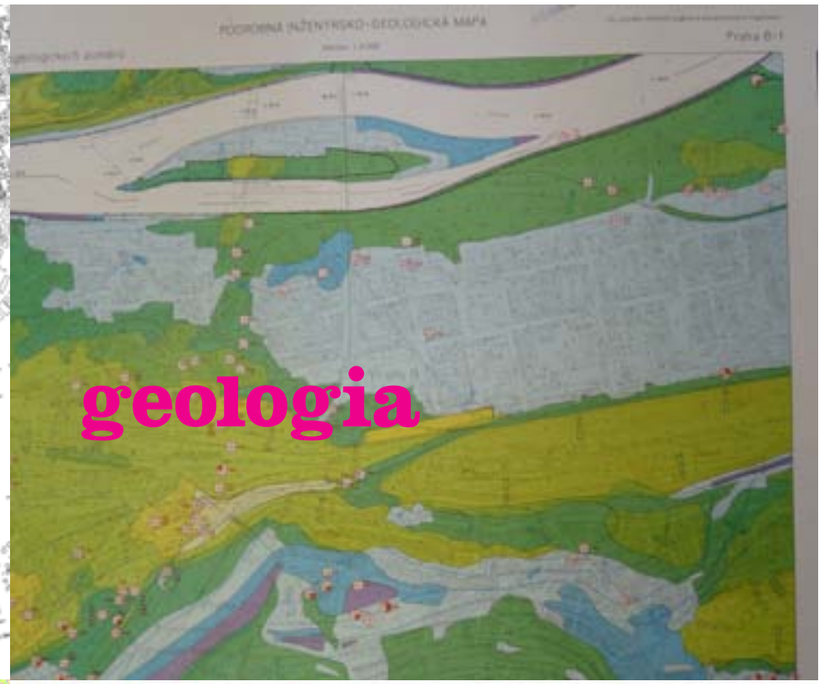

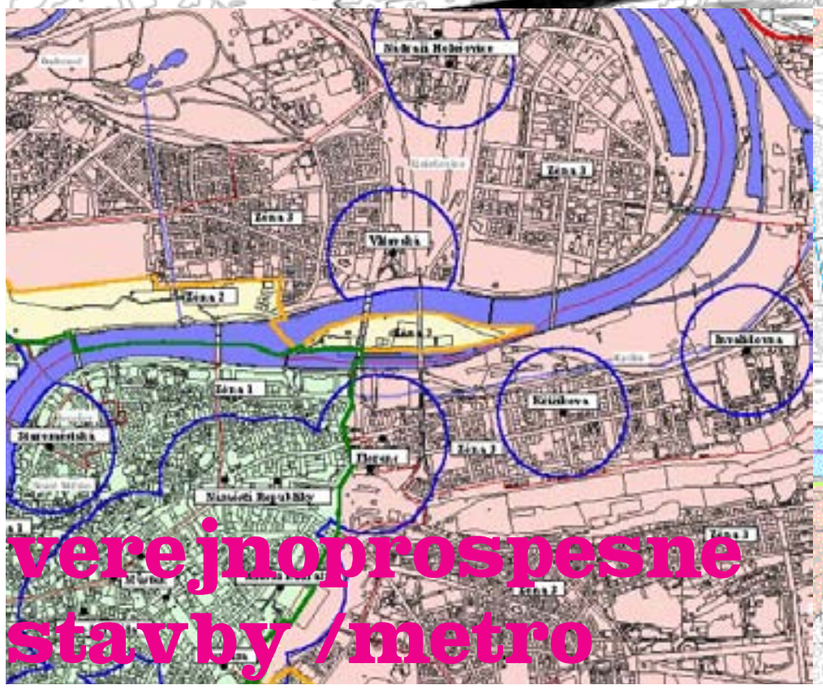

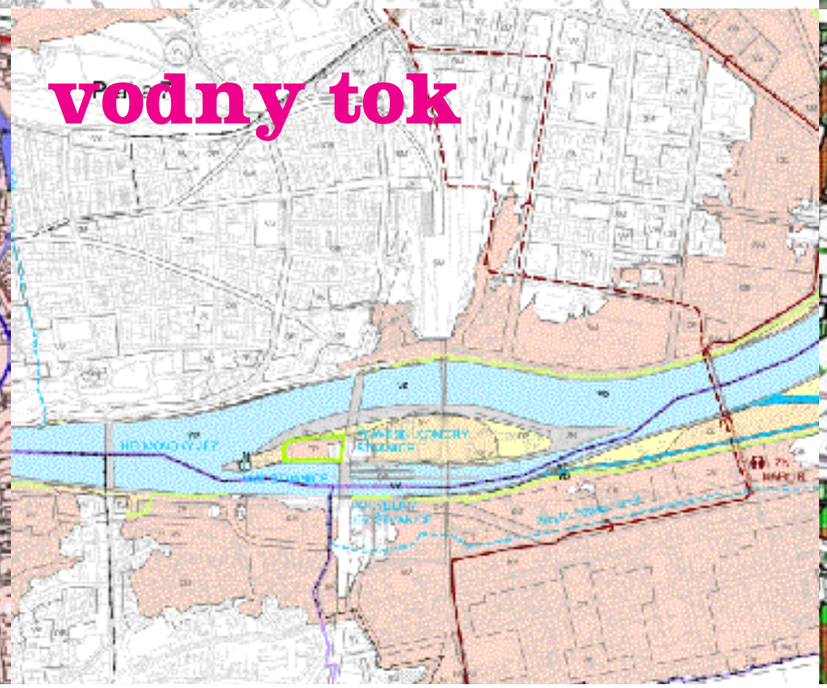

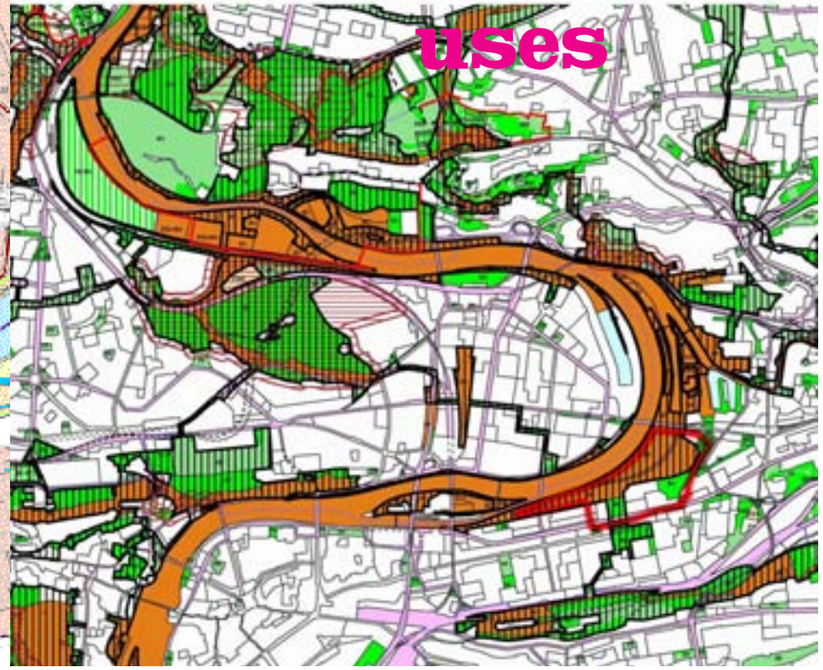

http://wgp.urm.cz/kup/

ZELENOST OSTROVA

- akýkoľvek objemný zásah v podobe výstavby bude negatívne prijatý verejnos'tou.
- návštevnosť ostrova dnes 100-200 ľudí / deň

doprava !

+ dopravné napojenie silné
vhodné pre funkcia nadmestského význa-
mu
- statická doprava

---- budúce smery napojenia
___ existujúce napojenie

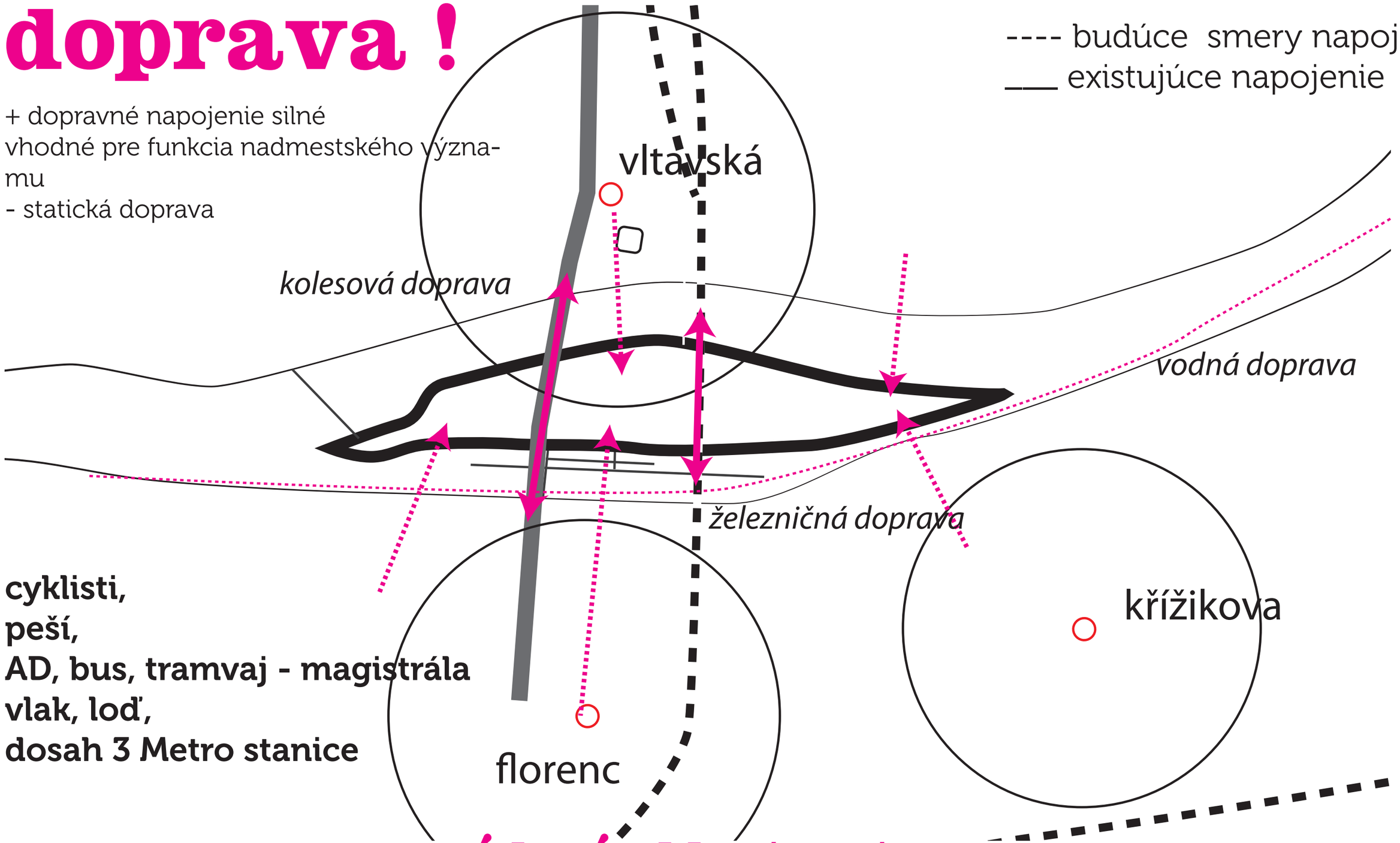

cyklisti,
peší,
AD, bus, tramvaj - magistrála
vlak, loď,
dosah 3 Metro stanice

spádová oblast metra

návaznost na prostredie | infrastruktúru

Z HLADISKA ŽIVLOV

ŽIVEL = POTENCIÁL

co by s ostrovom spravil vietor?
co by s ostrovom spravila voda?
co by s ostrovom spravili stromy ?
co by s ostrovom spravilo slnko?
co by s ostrovom spravili ludia?
co by s ostrovom spravil architekt?

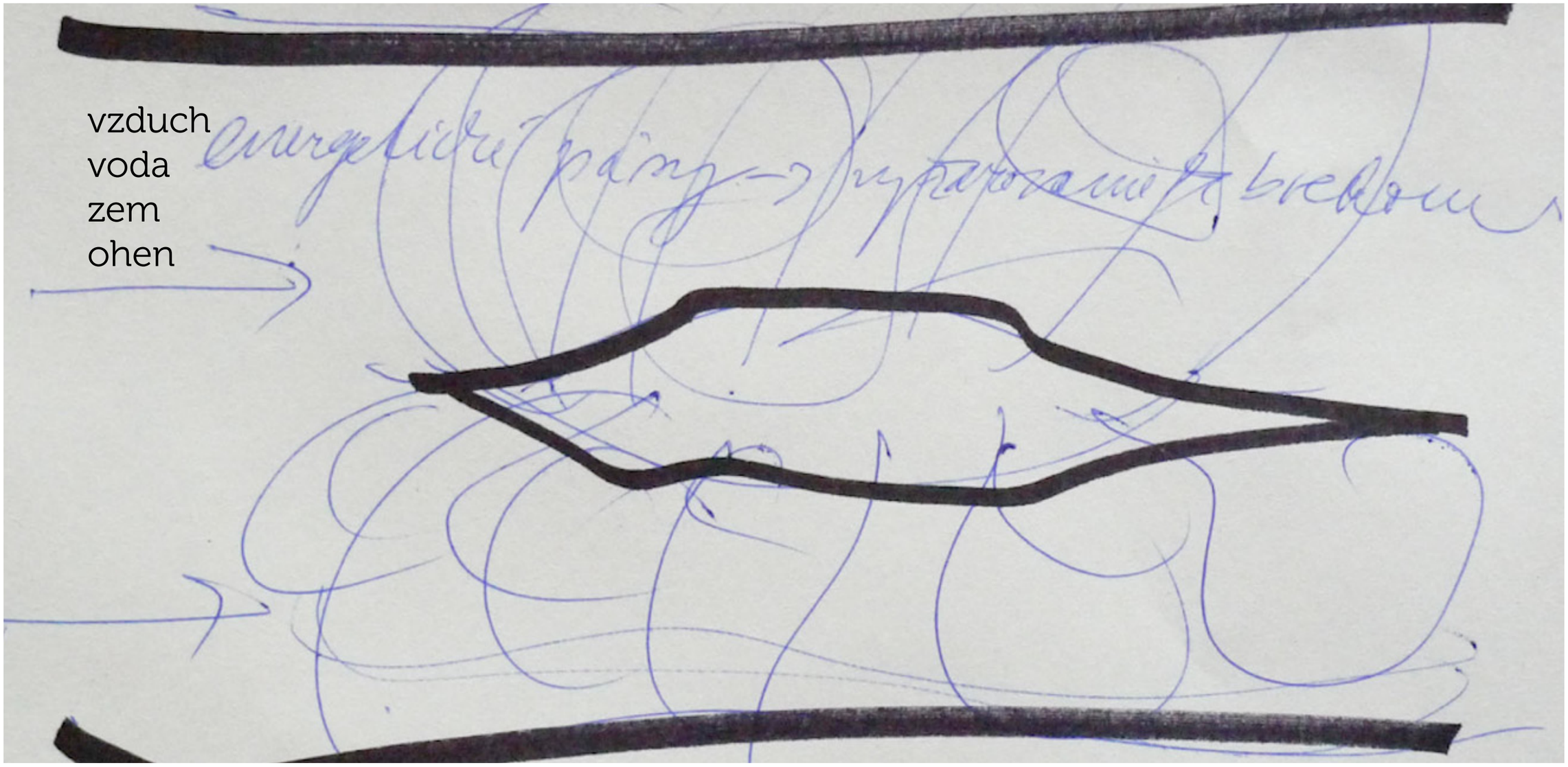

VODA !

ZLÚCENIE KRIVIEK POVODNOVEHO ZATAZENIA OSTROVA

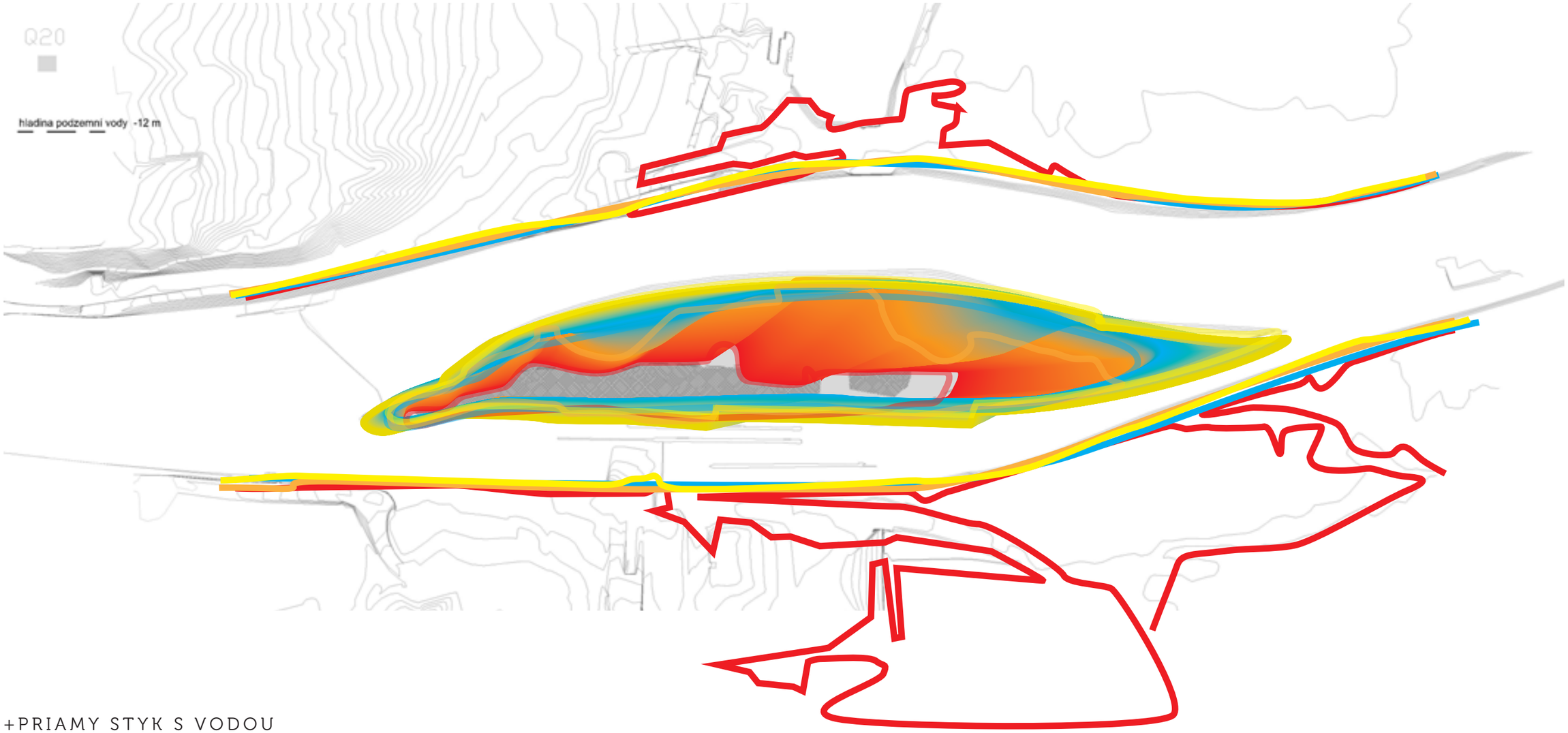

+PRIAMY STYK S VODOU
+ VYUŽITELNOST PRE BARÁK :
CHLADENIE
PREVÁDZKA
KÚPANIE

Obmedzujúce línie pre stavbu , dymická analyza toku vody

ROZLOZENE KRIVKY TVARU OSTROVA

ZÁPLAVOVÁ CIARA
Q5 (500M3/S)

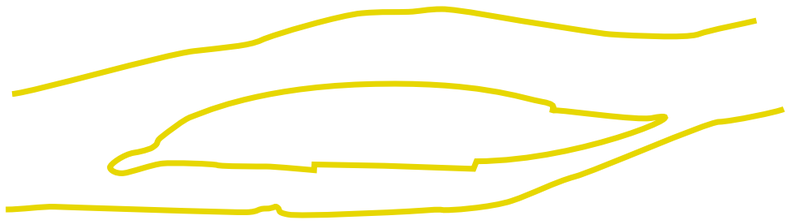

ZÁPLAVOVÁ CIARA
Q20 (1621 M3/S)

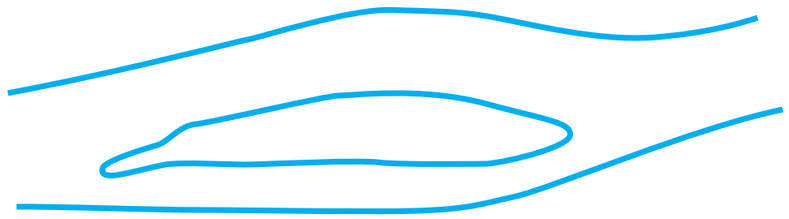

ZÁPLAVOVÁ CIARA
Q100 (3760 M3/S)

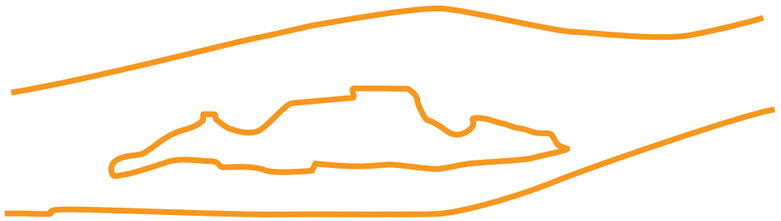

ZÁPLAVOVÁ CIARA
Q1000 (5160 M3/S)

OSTROV KTORÝ SA MENÍ

Ostrov Štvanica mení svoj tvar kôli živlom.
Severná časť ostrova je nevhodná pre flóru.
Je to však vhodné miesto pre umelý les, ktorý umožní aj na tomto mieste stabilne zazeleniť ostrov.

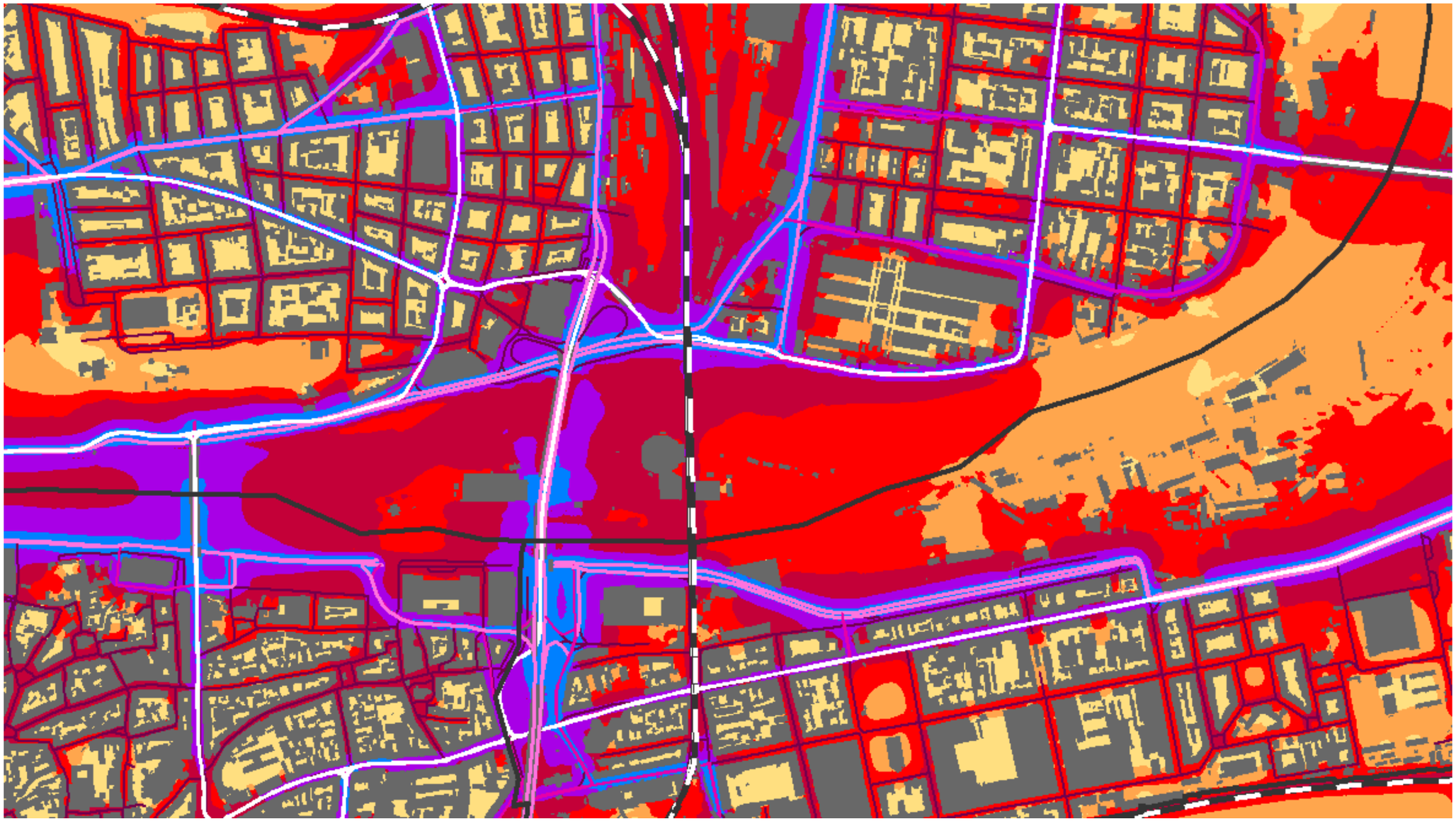

tramvaj provoz a automobily / noc

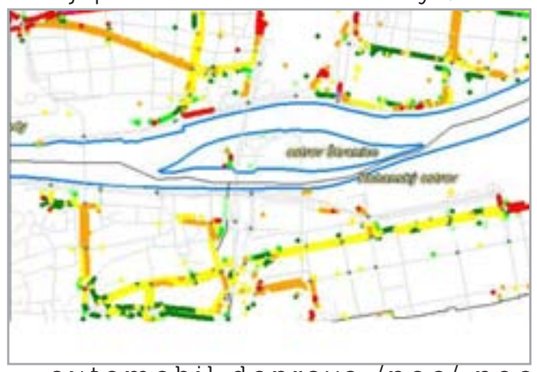

hluk mapa, automobilova doprava / den

automobil doprava /noc/ noc

hluk mapa, automobilova doprava / den

- <50dB
- 50-54,9dB
- 55-59,9dB
- 60-64,9dB
- 65-69,9dB
- 70-74,9dB
- >74,9dB

SWOT ANALYZA ÚZEMIA

S

- charizma ostrova / história
- Umiestnenie na rieke , umiestnenie v osi silného rozvojového územia.
- Vegetácia
- Kľud a ticho , dalej od cesty
- Znamenie športu , oddychu a relaxu...Aura oddychu

W

- Využívanie malým množstvom ľudí. /špecifickou skupinou : tenisti, skateri , psičkari /
- Bezdomovci
- Neupraveny priestor ziaden mobiliar, chodniky v spatnom stave
- Opustenost
- nepriestupnosť územia

O

- Možnosť transformovať veľké územie
- Možnosť zjednotit územie
- Prepojenie dvoch brehov rieky , dvoch centier
- Vytvoriť polycentrickú prahu / nové centrum spojením pha7-pha8
- Využiť silu rieky .... Vltava
- Vytvoriť os, podporiť , brána do mesta
- Nezvyčajnosť funkcie , synergia funkcií , mutácia funkcií kôli vzájomnému pôsobeniu
- nevšedné zážitky sa môžu diať len na ostrove / Jedinečnosť ostrova/
- silna dostupnost pre MHD , potencialne

T

- Prírodné živly - záplavy
- hluk otrasy a vibracie z tazkej tranzitnej dopravy

VÝSLEDOK

UZREJMENIE VZŤAHOV VOČI MESTU , VOČI OSTROVU

VIZUALIZOVANIE DYNAMICKÝCH PROCESOV NA OSTROVE

OSTROV A JEHO PODMIENKY SÚ VSTUPNYMI DATAMI PRE FOR-
MOVANIE BUDÚCEJ HMOTY